

برنامه درسی ملی

با تصویب سند تحول راهبردی نظام تربیت رسمی و عمومی جمهوری اسلامی ایران در هشتصد و بیست و ششمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، بخش های مختلف نظام آموزشی کشور مخاطب این سند تحولی قرار گرفتند. براساس این سند، تحول در زیر نظام برنامه درسی یکی از الزامات عملی برای رسیدن به اهداف پیش بینی شده بود ولذا طراحی و تدوین برنامه درسی ملی " به عنوان نقشه راه نظام برنامه درسی در دستور کار متولیان آموزش و پرورش قرار گرفت. با آغاز عملیاتی کردن راهکارهای مورد نظر سند و بروندهای اولیه برنامه درسی ملی، تغییر در برنامه های درسی نیز در برنامه سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی قرار گرفت. از طرف دیگر براساس مصوبات شوراهای عالی انقلاب فرهنگی و آموزش و پرورش، مقرر شده بود که ساختار جدید آموزشی از سال تحصیلی ۱۳۹۰-۹۱ اجرا شده و براساس آن و متناسب با اسناد بالا دستی، برنامه ها و کتاب های پایه های اول ابتدایی تغییر نماید.

نظر به این که تبیین برنامه ها و همراه نمودن عوامل دست اندرکار آموزش و پرورش با تغییرات مدنظر از محوری ترین مسائل در تحول می باشد و از آنجا که مقرر گردیده مرحله اولیه تغییرات برنامه ها و کتاب های درسی موردنظر از ابتدای سال تحصیلی در دسترس نظام آموزشی کشور قرار گیرد، طرح ذیل با عنوان " آموزش معلمین - تغییر محتوای آموزشی پایه اول دوره ابتدایی، همسوسازی با برنامه درسی ملی - " درصدد است تا بستر لازم برای آشنایی معلمین پایه اول ابتدایی با تغییرات رویکردها، روش های آموزشی و محتوای کتاب های جدید التألیف را فراهم نماید.

تعریف برنامه درسی ملی:

برنامه درسی ملی سندی است که نقشه ی کلان برنامه ی درسی و چارچوب نظام برنامه ریزی درسی کشور را به منظور تحقق بخشی به اهداف آموزش و پرورش نظام جمهوری اسلامی تعیین و تبیین می نماید و موجب وحدت بخشیدن به کلیه اجزای برنامه ها و نو سازی و بازسازی برنامه های درسی و تربیتی مبتنی بر فلسفه ی تعلیم و تربیت در نظام جمهوری اسلامی می و قانونمند شدن امور برنامه ریزی درسی خواهد شد .

اهداف تدوین برنامه ی درسی ملی:

- تعیین رویکرد و اهداف برنامه درسی در سطح نظام آموزشی، دوره های تحصیلی و حوزه های یاد گیری
- تعیین منطق، جهت گیری ها و ابعاد هر یک از حوزه های یاد گیری
- تعیین اصول، سیاست ها و فرآیند طراحی و تدوین و اجرای برنامه ی درسی
- تعیین اصول و سیاست های ناظر بر مواد و منابع آموزشی و همچنین تعیین ساختار، اصول و فرآیند ارزشیابی و اصلاح و تبیین نظام برنامه ریزی درسی کشور.

اجزاء و مولفه های برنامه ی درسی ملی:

- اجزاء و مولفه های برنامه ی درسی ملی هشت فصل به شرح زیر می باشند:
- ۱- اهداف و الگوی هدف گذاری
- ۲- مبانی فلسفی و علمی
- ۳- ساختار، زمان و محتوا
- ۴- راهبردهای یاد دهی - یاد گیری
- ۵- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
- ۶- فرآیند تولید برنامه ها و مواد و رسانه های تربیتی
- ۷- الزامات و اقتضات اجرایی
- ۸- ارزشیابی برنامه ی درسی ملی و فرآیند اصلاح

جایگاه مبانی در برنامه ی درسی ملی:

از آن جایی که بنای تعلیم و تربیت در یک جامعه باید بر پایه های استوار و محکم بنا شود تا دوام و بقای آن تضمین شود. مبانی تعلیم و تربیت نیز در هر جامعه ای بر خاسته از اصول اعتقادی و ارزشی آن جامعه است و بیا نگر این است که آن جامعه به عناصر مختلف تعلیم و تربیت چگونه می نگرد و چه مقاصد را دنبال می کند.

مبانی برنامه درسی ملی ما نشأت گرفته از اصول و ارزشهای دین مبین اسلام بود و از اسناد بالا دستی اتخاذ شده است.

البته این مبانی نشانگر این است که در تعلیم و تربیت چه نگاهی به هستی، انسان، معرفت انسان، ارزش ها و جامعه وجود دارد و نظام تعلیم و تربیت به چه سمت و سویی باید حرکت کند. در واقع مبانی جهت دهنده ی کلیه اجزا و عناصر تعلیم و تربیت می باشند.

در سند برنامه درسی ملی برای تبیین مبانی فلسفی و علمی، گزاره های متعددی مطرح شده که در این جا به سه نمونه از آنها در امر برنامه ریزی اشاره می شود.

۱- هستی و واقعیت دارد و خداوند مبدا و غایت هستی است.

اولی خالق جهان و مالک و مدبر ورب حقیقی همه ی موجودات است. تاثیر این گزاره بر برنامه درسی این است که باید محتوا و روشهای ارائه دروس با موضوعات مربوط به جهان و پدیده ها و قوانین حاکم بر آنها طوری تبیین شوند که دانش آموز را به خداشناسی رسانده و سرانجام او به این حقیقت پی ببرد که این همه شگفتی های موجود در جهان که علم و دانش بشر امروزی توانسته گواهی از آنها را کشف کند، دارای آفریدگار ی دانا و توانا است.

۲- انسان موجودی مکلف است و نسبت به تکالیف خود، (اصالتاً) در برابر خداوند متعال) و به تبع آن در برابر دیگران مسئولیت دارد.

آشنایی فراگیران با حقوق و وظایفشان در برابر خدا و خلق خدا، ایجاد و تقویت روحیه مسئولیت پذیری و پاسخگویی در آنان.

۳- منبع همه ی ارزشها، دین (قرآن، سنت، عقل و فطرت) است و سایر ارزش ها از آن کسب اعتبار می کنند.

در آموزش ارزش ها به دانش آموزان بایستی ارزشهای ناشی از آداب و رسوم غلط و باورهای خرافی طرد و ارزشهای انسانی که ریشه ی الهی داشته و بامبانی عقلی سازگار باشد برجسته گردد.

ضرورت و اهمیت:

برنامه درسی ملی با ارائه یک الگوی جدید هدف گذاری شامل پنج عنصر (تفکر و تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق) در چهار عرصه ارتباطی تربیتی (با خود، خدا، خلق، خلقت) اقتضائات کاملاً جدیدی را برای مؤلفه های برنامه درسی (رویکرد، محتوا، راهبردهای یاددهی و یادگیری، ارزشیابی، ...) و برنامه آموزشی ایجاد می کند. لذا به تأکید سند تحول راهبردی نظام آموزش و پرورش، همراهی و همکاری فرهنگیان بخش اجتناب ناپذیری از استلزامات اصلی اجرای موفقیت آمیز برنامه های تحول آفرین خواهد بود. ضرورت های آموزش های توجیهی معلمان، شامل موارد زیر می باشد.

۱. ضرورت آشنایی با برنامه درسی ملی : سند برنامه درسی ملی نقشه کلان برنامه درسی و چارچوب نظام برنامه ریزی درسی کشور را تعیین می کند لذا آشنایی اجمالی فرهنگیان با این سند زمینه را برای نشر ارزش ها و ادبیات خاص این سند فراهم کرده و حساسیت جامعه فرهنگی را نسبت به اجرای این سند افزایش خواهد داد.

۲. ضرورت یکپارچه سازی فهم از ادبیات تحول برنامه درسی: برنامه درسی ملی نقشه راهنمای انتقال ایده ها و مفاهیم اصیل تحولی به محتوای آموزشی می باشد. نشر این مفاهیم نیازمند بحث و تبادل نظر در میان معلمان می باشد تا جامعه فرهنگی کشور به یک فهم مشترک از ادبیات برنامه درسی برسند.

۳. ضرورت توجیه تغییرات مفاهیم و محتوای پایه: بر اساس برنامه درسی ملی در جریان تدوین محتوای آموزشی و تربیتی پایه اول ابتدایی تلاش شده تا با رعایت اصول مدنظر برنامه، محتوای آموزشی پایه در تمامی حوزه های یادگیری به معیارهای برنامه نزدیک شوند، و راهبردهای یاددهی و یادگیری نیز به تناسب میزان تغییرات محتوا با خواسته های سند هماهنگ گردد. لذا شایسته است مؤلفین و برنامه ریزان محتواهای آموزشی به تعامل با معلمان در این زمینه پرداخته و به درک مشترکی نسبت به این تغییرات برسند و فرصت های مناسب یادگیری را برای متربیان خودشان فراهم نمایند.

۴. ضرورت پوشش تمامی حوزه های یادگیری: اسناد تحولی به جریان تربیت نگاه یک پارچه داشته و این امر در تنظیم محتوای آموزشی نیز مورد تاکید قرار گرفته است. لذا باید برنامه درسی پایه به صورت هماهنگ و یکپارچه به معلمان این پایه عرضه گردیده و برنامه آموزشی به صورت یک کل به نظر معلمان پایه رسانده شود.

۵. ضرورت بازآموزی روش های یاددهی-یادگیری: سهم مهمی از تحول آموزشی، تحول در روش های یاددهی-یادگیری می باشد. علی رغم این مهم، آخرین دوره برگزار شده بسیاری از دروس پایه اول مربوط به سالها پیش بوده و باتوجه به تغییرات معلمان پایه اول، اجرای این برنامه ها فرصت ذی قیمتی است تا روش های آموزشی بازبینی شده و معلمان از آخرین مباحث در این حوزه اطلاع یابند.

رویکرد برنامه ی درسی ملی :

رویکرد برنامه درسی ملی اتخاذ شده از مبانی آن است که ریشه در جهان بینی اسلامی دارد. به عبارتی "فطرت گرایی تو حیدی" که حاکمیت آن در برنامه ی درسی ملی به معنای زمینه سازی لازم و مناسب جهت شکوفایی فطرت الهی انسان به منظور دستیابی به مراتبی از نفس مطمئنه از طریق درک و استفاده ی مطلوب از موقعیت در راستای تحقق حیات طیبه است. که البته این رویکرد نگاه جامع و کاملی هم در رشد ابعاد جسمانی و روحانی مد نظر دارد.

اصول حاکم بر طراحی، اجرا و ارزش یابی برنامه های درسی و تربیتی :

در سند برنامه ی درسی ملی در ۸ بند تنظیم گردیده است :

۱- اصل دین محوری؛ که حاکمیت مبانی و ارزشهای ناب محمدی (ص) بر تمامی اصول، اهداف و محتوای برنامه ها می باشد.

۲- اصل تقویت هویت ملی؛ برنامه های درسی و تربیتی باید زمینه ارتقای هویت ملی از طریق توجه و تقویت باورها و ارزش های اسلامی، فرهنگ و تمدن اسلام، زبان و ادبیات فارسی، انقلاب اسلامی، میهن دوستی، استقلال ملی و انسجام اسلامی را فراهم آورد.

۳- اصل اعتبار نقش محوری معلم و مربی؛ ایجاد زمینه های لازم برای ارتقای صلاحیتهای اخلاقی، علمی و حرفه ای معلمان و مربیان با توجه به نقش محوری معلم، جهت غنی سازی محیط تربیتی و یادگیری و فعال سازی متربی در فرایند یادگیری

۴- اصل جا معیت ؛ بر نامه درسی و تربیتی باید به کلیه نیازهای کنونی و آینده متربی و جامعه در سطوح مختلف (محلی، ملی و جهانی) و در عرصه های فرهنگی، اقتصادی و... در راستای سند چشم انداز و سیاست های مصوب با استفاده از تجارب ملی و جهانی به گونه ای جامع و متعادل توجه کند.

۵- اصل توجه به تفاوت ها ؛ توجه و انعطاف لازم در تفاوت های محیطی، جنسیتی و فردی متر بیان.

۶- اصل توازن و تناسب ؛ بر نامه های درسی و تربیتی باید به پرهیز از افراط و تفریط و رعایت تعادل و بهره گیری از روش ها و ابزار های مختلف در طراحی، تولید، اجرا و ارزشیابی بر نامه ها پایبند باشد.

۷- اصل خود یاد گیری مادام العمر ؛ بر نامه درسی و تربیتی باید توان، انگیزش و زمینه های لازم را جهت خود یاد گیری و خود سازی مادام العمر برای متر بیان و معلمان فراهم کند.

۸- اصل مشارکت و تعامل ؛ فرایند بر نامه ریزی درسی و تربیتی باید زمینه مشارکت موثر همه عناصر موثر در مدارس و سایر نهادهای فرهنگی، علمی و تربیتی و... را در طراحی، تولید، اجرا و ارزشیابی بر نامه ها فراهم نماید.

هدف های تعلیم و تربیت از نگاه بر نامه ی درسی ملی :

هدف غایی نظام تعلیم و تربیت در جمهوری اسلامی ایران، "دستیابی متر بیان به مراتبی از حیات طیبه" است. و یا به عبارتی دستیابی متر بیان به مراتبی از عبودیت خداوند که همان قرب الهی است بیان کرد. حیات طیبه نیز همان زندگی پاکیزه ای است که از هر گونه آلودگی و ناپاکی به دور و دو عنصر عمل صالح و ایمان در آن جاری است. این هدف به ما می گوید که نظام آموزشی باید متر بیان را طوری تربیت کند که هم صاحب نظام اعتقادی صحیح و ایمان شوند و هم اعمال و رفتار آنان صالح شود تا زندگی آنها به زندگی پاک یا حیات طیبه تبدیل شود

اهداف بر چه اساسی تدوین شده اند؟

در سند بر نامه ی درسی ملی مواردی به عنوان مبنای تعیین اهداف در نظر گرفته شده اند که بتواند راه را برای رسیدن به هدف غایی تعلیم و تربیت هموارتر کند و متربی را در آن جهت پیش ببرند. لذا در تحصیل پیش نیاز های رسیدن به هدف غایی، عناصر و عرصه های شناسایی و در الگویی سازماندهی شده اند. فردی که به مراتبی از حیات طیبه می رسد باید دارای ویژگی های (هم در شخصیت و هم در عملکرد) باشد. این ویژگی ها عبارتند از: تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق. که محوری ترین آنها تفکر و تعقل است. که فرد تربیت یافته با داشتن این پنج ویژگی در رفتار و عملکرد او و درموضع گوناگون و در چهار عرصه ی ارتباط با خدا، با خود، با خلق و با خلقت که محوری ترین آنها را بطه با خداست بروز و ظهور کند.

جایگاه محتوا در بر نامه ی درسی ملی :

محتوای بر نامه ی درسی در بین عناصر و مولفه های نظام آموزشی از جایگاه خاصی برخوردار است. از طریق محتوا است که نظام آموزشی با شخصیت متر بیان مرتبط و آثار گوناگونی در روح و روان آنان بر جای می گذارد. از آنجایی که

محتوا محملی برای دستیابی به اهداف بر نامه است ،در هر یک از سطوح اهداف ،محتوا مفهوم خاص خود را پیدا می کند . در بر نامه درس سند ملی ،اصول ،سیاست ها و گستره ی کلی محتوا مشخص شده ودر حقیقت حامل محوری محتوا ،معلم و مربی است و نقش کتاب و رسانه های آموزشی و....ابزار و زمینه برای ایفای نقش معلم و مربی است محتوای بر نامه درسی ملی از سه سر فصل به شرح زیر تشکیل شده است

۱=اصول انتخاب و ساز ماندھی محتوا

۲= صلاحیت ها و یاد گیری های مشترک

۳= حوزه های یادگیری

اصول حاکم بر انتخاب و ساز ماندھی محتوا در بر نامه درسی ملی :

۱- درونی سازی

۲- ارتباط چند وجهی و یادگیری یکپارچه

۳-اولویت صلاحیت ها و یادگیری های مشترک

۴-تنوع و تعدد منابع ،روش ها و فرصت های یادگیری

۵-درهم تنیدگی

۶-اهمیت

۷-اعتبار

۸-علاقه

۹-سودمندی

۱۰-قابلیت یادگیری

۱۱-ارتقای آستانه ی قابلیت اجرا

۱۲-توالی

پیام های اساسی اصول برای بر نامه ریزی ،مولفان و مربیان :

الف-پرهیز از دیدگاه بر نامه ریزی موضوع محور

ب-پرداختن به اهداف کلی بر نامه ،بویژه اهداف مشترک

ج-کاهش حجم محتوای موضوعی به منظور ایجاد فرصت برای فعالیت ،تامل و یادگیری متری

د-توسعه ی محیط ،فرصت ها و منابع یادگیری

حوزه های یادگیری در بر نامه درسی ملی :

با ظهور سطحی از بر نامه ریزی به نام بر نامه درسی ملی ،مفاهیم جدیدی وارد ادبیات رشته ی بر نامه ریزی درسی شد حوزه های یادگیری بستر اصلی برای تسهیل فرایند تعلیم و تربیت جهت دستیابی به اهداف بر نامه ی درسی ملی میباشند.

هر یک از حوزه های یادگیری گسترده و محدود و دانش، مهارت ها، نگرشها و ارزشهای مرتبط با یادگیری متر بیان پیش دبستان تا پایان دوره ی متوسطه را توصیف می کنند. این حوزه ها حدود محتوایی و روش ها و فرایندها و عناصر کلیدی یادگیری را روشن می سازند.

حوزه های یادگیری در برنامه درسی ملی ایران شامل یادگیری های ضروری بوده و در حال حاضر ۱۱ حوزه پیش بینی شده اند که عبارتند از :

- ۱- تفکر و حکمت
- ۲- قرآن و معارف اسلامی
- ۳- زبان و ادبیات فارسی
- ۴- فرهنگ و هنر
- ۵- کار و فناوری
- ۶- آداب و مهارت های زندگی
- ۷- سلامت و تربیت بدنی
- ۸- علوم انسانی و مطالعات اجتماعی
- ۹- ریاضیات
- ۱۰- علوم تجربی
- ۱۱- زبان های خارجی.

سه حوزه ی تفکر و حکمت، کار و فناوری و مهارت های زندگی ماهیتی دو وجهی داشته و هم به صورت بین رشته ای و تلفیق در سایر حوزه های یادگیری و هم به صورت مستقل با آموزش های خاص می توانند دنبال شوند. متر بیان در حوزه ها و درس های مختلف با تفکر در آن حوزه آشنا خواهند شد و مهارت های فنی و غیر فنی پایه ی کار را کسب خواهند کرد و با آداب و مهارت های زندگی آشنا می شوند.

تغییرات برنامه های درسی:

برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران، حیطه تغییرات برنامه های درسی را از سطح مبانی و اصول به سایر عناصر و اجزاء برنامه های درسی تعمیم داده است. بر این اساس، مؤلفین و برنامه ریزان محتوای آموزشی موظف بوده اند با در نظر داشتن مبانی و رویکرد این برنامه، نسبت به همسوسازی (بازبینی و یا تألیف مجدد) محتوای آموزشی با برنامه درسی ملی اقدام نمایند. لذا، تغییرات برنامه های درسی گروه های ذیربط به شرح ذیل اعلام می گردد.

۱: میزان تغییرات برنامه درسی قرآن کریم پایه اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر	خلاصه تغییر و جهت گیری
رویکرد برنامه درسی	بدون تغییر با تأکید جدید بر سوگیری به سوی رویکرد برنامه درسی ملی	رویکرد جاری درس، انس با قرآن کریم و دستیابی به مهارت های اصلی سواد قرآنی (خواندن قرآن و درک تدریجی معنای عبارات آیات ساده قرآن کریم) است. این رویکرد نه تنها در راستای رویکرد برنامه درسی ملی است، بلکه از لوازم و مقدمات ضروری تحقق آن است.

اهداف برنامه درسی	-آشنایی با آموزه‌های قرآنی در قالب پیام‌های قرآنی و انجام فعالیت‌های یادگیری -تاکید بر محورهای برنامه درسی ملی مانند: -تقویت قدرت تفکر و تعقل -آشنایی با آموزه‌های قرآنی به عنوان پاسخ و راهی به سوی شکوفایی فطرت الهی -تقویت ایمان و باورهای دینی -آشنایی با آداب و اخلاق اسلامی و تقویت مهارت‌های زندگی -برقراری پیوند میان علم و عمل و بهره‌گیری از آموزه‌های قرآن کریم در زندگی -توسعه محیط هاس یادگیری از طریق یارگیری از طریق جلب مشارکت اولیای دانش آموزان در آموزش قرآن؛
محتوای برنامه درسی	تغییر جزئی پیام‌های قرآنی، اشعار مربوط به پیام‌ها، برخی داستان‌های قرآنی جدید، فعالیت‌های قرآنی
راهبردهای یاددهی - یادگیری	بدون تغییر مبتنی بر راهبردهای برنامه درسی ملی مانند یادگیری فعال با محوریت دانش آموزان و تأکید بر جذابیت و تنوع فعالیت‌های یادگیری
راهبردهای ارزشیابی	بدون تغییر توصیفی - کیفی
فضا/مواد	بدون تغییر تأکید مجدد بر بسته آموزشی: ۱. لوحه آموزشی ۲. نوار صوتی ۳. CD راهنمای معلم (رزقالب کتاب و فیلم آموزشی) ۴. نرم افزار کمک آموزشی ۵. کتاب‌های جانبی کمک آموزشی

۲: میزان تغییرات برنامه درسی هنر پایه اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر	خلاصه تغییر و جهت‌گیری
رویکرد برنامه درسی	بدون تغییر	رویکرد برنامه درسی هنر تربیت هنری است؛ به این معنا که معلم فرصت‌هایی فراهم آورد تا ظرفیت‌های فطری دانش‌آموزان شکوفا شود. به ویژه نسبت به زیبایی‌ها (معنوی و مادی) حساسیت پیدا کنند، آن‌ها را درک کنند و خود در آفرینش زیبایی‌ها بکوشند. تربیت هنری دارای پنج رکن اساسی است: ۱- زیبایی شناسی (یکی از جنبه‌های فطرت توحیدی)، ۲- آشنایی با خلقت، ۳- آشنایی با تاریخ هنر ایران (میراث فرهنگی و هنری)، ۴- تولید هنری، ۵- نقد هنری. از آن‌جا که این رویکرد با مبانی فلسفی و علمی برنامه درسی ملی هماهنگ است، تغییر نکرده است.
اهداف برنامه درسی	بدون تغییر	۷ اهداف حوزه دانش: ۱- آشنایی با خلقت به عنوان منبع الهام آفرینش‌های هنر، ۲- آشنایی با رشته‌های هنر،

	۳-آشنایی مقدماتی با ابزار و مواد هریک از رشته‌های هنری ، ۴-آشنایی با میراث فرهنگی و هنری ایران ۷ اهداف حوزه مهارت: ۱- توسعه مهارت‌های حسی، ۲- توسعه مهارت‌های گفتاری، ۳- توسعه مهارت‌های حرکتی برای کاربرد مواد، ابزار و فنون ساده‌ی هنری، ۴- توسعه قابلیت‌های تفکر، ۵- توانایی ابراز افکار و احساسات به زبان هنری، ۶- توسعه مهارت‌های اجتماعی ۷ اهداف حوزه نگرش: ۱- توجه به زیبایی‌ها و پرورش حس زیباشناسی ، ۲- تمایل به ابراز افکار و احساسات با بیان هنری، ۳- توجه به توانایی‌های خود و کسب اعتماد به نفس، ۴- علاقه به کاوشگری و کسب تجربه در رشته‌های مختلف هنری، ۵- توجه به حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی، ۶- تمایل به برقراری ارتباط و مشارکت در فعالیت‌های گروهی این اهداف با الگوی هدف‌گذاری برنامه درسی ملی مغایرتی ندارند، لذا تغییری نکرده است. در مرحله اول استقرار برنامه درسی ملی ، روی اهدافی که برجسته شده، تأکید بیشتری شده است.
محتوای برنامه درسی	تغییر جزئی در انتخاب و سازماندهی محتوای برنامه درسی هنر اصول الویت صلاحیت‌ها و یادگیری‌های مشترک، تنوع و تعدد منابع و روش‌ها و فرصت‌های یادگیری، اهمیت، اعتبار، علاقه، سودمندی، قابلیت یادگیری، درهم تنیدگی، توالی هماهنگ با برنامه درسی ملی وجود داشته است. سه اصل دیگر در مرحله بعد وارد خواهد شد. در حال حاضر سه فعالیت برای سهولت دستیابی به اهداف مورد تأکید طراحی شده است. در طراحی این فعالیت‌ها اجزای الگوی هدف‌گذاری برنامه درسی ملی، و به ویژه صلاحیت‌ها و یادگیری‌های مشترک و تنوع و تعدد منابع و روش‌ها و فرصت‌های یادگیری که در مدارس مورد غفلت قرار می‌گیرد، مورد توجه و تأکید بیشتر قرار گرفته است.
راهنمای یادگیری - یاددهی	بدون تغییر از پیش‌فرض‌های برنامه درسی ملی بندهای ۳ و ۴ و ۵ (ص ۱۱۴ نگاشت چهارم) ، از بخش تلقی از معلم: نقش راهنمایی و تسهیل‌گری او در جریان آموزش ، از بخش تلقی نسبت به محیط آموزش: تنوع محیط‌های یادگیری و نقش فعال دانش‌آموز در برنامه درسی هنر وجود داشته است. از اصول حکم بر راهنمادهای یاددهی- یادگیری : اصل ایجاد زمینه خود راهبری، یادگیری مشارکتی، توجه به زمینه‌های فرهنگی بومی، توجه به فراین و محصول فعالیت هنریمینه سازی برا یرشد همه جانبه، تناسب با ویژگی‌های رشدی متربیان در برنامه درسی هنر وجود داشته است. سایر موارد نیز باید در مراحل بعدی وبا بررسی و مطالعه کافی و هموار ساختن زمینه‌های اجرایی همسو سازی شوند. روش‌های فعال در برنامه وجود داشته و تغییری نکرده است.

پیش فرض‌های برنامه درسی ملی بندهای ۱ و ۲ و ۳ و اصول ۱ و ۲ و ۵ و ۶ و از سیاست‌ها بند ۳ و ۴ و ۵ و ۸ و ۱۳ در برنامه درسی هنر وجود داشته است. سایر بندها در مرحله بعد و با مطالعه و با هماهنگی کلیه دروس دوره ابتدایی انجام خواهد گرفت. از آن‌جا ارزشیابی توصیفی - کیفی از سال ۱۳۸۴ در برنامه درسی هنر وجود داشته و در حال حاضر این شیوه ارزش‌یابی مصوب شورای عالی آموزش و پرورش است و در پایه‌های اول تا سوم اجرای سراسری دارد، در برنامه تغییری نکرده است.	بدون تغییر	راهبردهای ارزش‌یابی
اصول تولید رسانه‌های یادگیری به هنگام تولید لحاظ خواهند شد. بر تنوع فضاهای آموزشی در برنامه هنر تاکید شده است. در این‌جا آموزش در فضای خارج از کلاس، خارج از مدرسه تاکید بیشتر و استفاده از فضای مجازی و توجه به فناوری ارتباطات و اطلاعات اضافه شده است.	تغییر جزئی	فضا / مواد

۳. میزان تغییرات برنامه درسی ریاضی اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر	خلاصه تغییر و جهت‌گیری
رویکرد برنامه درسی	تغییرات کلی	- تغییر موضوع محوری به فرآیند محوری با تاکید بر حل مسئله؛ - زمینه سازی برای شکوفایی فطرت الهی با استفاده مطلوب از موقعیت‌های ایجاد شده؛
اهداف برنامه درسی	تغییرات کلی	- با توجه به عناصر پنج گانه اهداف کلی برنامه درسی ملی، اهداف برنامه ریاضی تغییر یافته است.
محتوای برنامه درسی	تغییر جزئی	- محتواهای درک عدد، جبر و الگوهای هندسه و اندازه گیری آمار و احتمال تغییرات وسیعی داشته اند.
راهبردهای یاددهی - یادگیری	تغییرات کلی	نگاه به حل مسئله، برقراری ارتباط، استدلال و اثبات به کارگیری زبان ریاضی و مهارت‌های کلامی و استراتژیهای حل مسئله و استفاده از نمایشهای مختلف مفهوم و نیز ساخت مفهوم با استفاده از تجربه عملی
راهبردهای ارزش‌یابی	تغییر جزئی	راهبردهای ارزشیابی به صورت کمی و کیفی بر اساس سند برنامه درسی ملی است.
فضا / مواد	تغییر جزئی	- به ابزارهای کمک آموزشی مانند خط کش و شابلون و حتی ماشین حساب توجه شده است.

۴. میزان تغییرات برنامه درسی تربیت بدنی پایه اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر	خلاصه تغییر و جهت‌گیری
رویکرد برنامه درسی	تغییرات جزئی	- رویکرد برنامه به حفظ سلامتی، آموزش مهارت‌های حرکتی و ورزشی و آموزش شیوه‌های زندگی فعال و گذراندن صحیح اوقات فراغت دانش آموزان، تغییر یافته است. در

صورتی که رویکرد قبلی برنامه که مصوب شورای عالی می باشد، کسب و حفظ سلامتی و تندرستی از طریق حرکت بوده است.		
این اهداف به اهداف قبلی اضافه شده است: ۱. آشنایی با توانایی های جسمانی - روانی خویش؛ ۲. آگاهی از رفتارهای متناسب با ارزش ها و فضایل اخلاقی در فعالیت های گروهی؛ ۳. مهارت در اجرای انواع بازی ها؛ ۴. مهارت های مقدماتی ورزشی با تاکید بر ورزشهای مادر؛ ۵. توانایی در انجام رفتارهای اخلاقی فردی و اجتماعی؛ ۶. شکرگذاری از خداوند به جهت داشتن نعمت سلامتی؛ ۷. احساس مسئولیت به شرکت در فعالیتهای جسمانی خارج از مدرسه؛	تغییرات جزئی	اهداف برنامه درسی
افزودن ۱۰ نوع بازی با توجه به الگوی هدف گذاری برنامه درسی ملی و تفسیر لوحه های آموزشی با نگرش برنامه درسی ملی و الگوی هدف گذاری آن	تغییرات جزئی	محتوای برنامه درسی
در برنامه قبلی از روش های تدریس مکاشفه ای، سنتی و ترکیبی استفاده می شد. هم اکنون روش تدریس از الگوی فرآیند محوری تبعیت می کند که به صورت عملی معلم و فراگیر در فرآیند آموزش فعال خواهند بود . انتخاب روش تدریس تحت تاثیر عوامل هماهنگی با اهداف، محتوا، خصوصیات دانش آموزان، توانایی معلمان و امکانات و فضای آموزشی می باشد . ترکیبی از روش های تدریس برای توسعه مهارت های حرکتی و ورزشی مناسب خواهد بود . مانند روش بازی، حل مسئله، مشارکتی، ...	تغییرات جزئی	راهبردهای یاددهی - یادگیری
- تبدیل ارزشیابی کمی - کیفی (نمره دهی) به ارزشیابی کیفی (توصیفی)	تغییرات کلی	راهبردهای ارزشیابی
- استفاده از محیط های متنوع یادگیری مانند طبیعت، به فضاهای یادگیری قبلی که فقط در حیات مدرسه و کلاس درس بود اضافه شده است.	تغییرات جزئی	فضا / مواد

۵. میزان تغییرات برنامه درسی علوم تجربی پایه اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر درصد	خلاصه تغییر و جهت گیری
رویکرد برنامه درسی	تغییر کلی	۱. توجه به رویکرد فطرت گرایی توحیدی؛ (عظمت و نظم خلقت، همراهی اخلاق و ایمان توحیدی با علم، محدودیت علم، فعالیت های علمی تمدن اسلامی) ۲. توجه به رویکرد زمینه محوری: توجه به زمینه واقعی زندگی، یادگیری فعال، اجتماعی و خلاقانه؛ ۳. توجه به یکپارچگی تفکر، ایمان، علم، عمل و اخلاق؛

اهداف برنامه درسی	تغییر جزئی	متناسب با جدول اهداف برنامه درسی در عرصه های تفکر، ایمان علم، عمل و اخلاق تغییر یافته است؛
محتوای برنامه درسی	تغییر کلی	تغییر محتوا به تم های پیشنهادی شامل: ۱. زمین ۲. آسمان ۳. انسان ۴. جانوران ۵. محیط زندگی ۶. مواد ۷. حرکت ۸. انرژی - توجه به ویژگیهای ملی - بومی - توجه به محیط پرشور و نشاط
راهنماهای یاددهی - یادگیری	تغییر جزئی	- تغییر شیوه سازماندهی به سازماندهی فعالیت های کلاس پیرامون تم ها؛ - تعادل در به کارگیری همه مهارت های ذهنی و عملی، گروهی و انفرادی؛
راهنماهای ارزشیابی	-	- ارزشیابی جاری درس علوم بر فرآیند محوری تاکید دارد.
فضا / مواد	تغییر جزئی	- تنوع محیط یادگیری و گسترش فضای یادگیری به فعالیت های گروهی و بیرون از مدرسه مرتبط با زندگی دانش آموزان

۶. میزان تغییرات برنامه درسی زبان و ادبیات فارسی پایه اول ابتدایی

بستر و زمینه تغییر	میزان تغییر درصد	خلاصه تغییر و جهت گیری
رویکرد برنامه درسی	تغییر جزئی	- متناسب سازی رویکرد فرهنگی- تربیتی برنامه درسی فارسی موجود با رویکرد فطرت گرایی توحیدی برنامه درسی ملی
اهداف برنامه درسی	تغییر جزئی	با توجه به تغییرات ۱۵٪ در رویکرد، بیشترین تغییر در بعد نگرشی اهداف زبان آموزی به عمل آمده است. در حیطه های دانشی و مهارتی نیز به نسبت جهت گیری حیطه نگرش تغییرات اندکی صورت گرفته است.
محتوای برنامه درسی	تغییر کلی	۱- تغییر در ساختار کتاب فارسی؛ ۲- تغییر در محتوا شامل کلمات کلیدی، جملات و متن ها؛ ۳- تغییر در سازماندهی محتوا؛ ۴- تغییر در تصاویر و طراحی هنری کتاب؛
راهنماهای یاددهی - یادگیری	تغییر کلی	۱- تاکید بر اجرای بیشتر یادگیری مشارکتی؛ ۲- تاکید بر اجرای مناسب روش ها و راهنماهای توصیه شده در برنامه زبان آموزی؛ ۳- تاکید بر استفاده همزمان عناصر و مؤلفه های بسته های آموزشی؛
راهنماهای ارزشیابی	تغییر جزئی	اصلاح و بازنگری در نحوه آزمون سازی فارسی و معیارهای ارزشیابی توصیفی و عناصر کارنامه تحصیلی

۱- تاکید بر تناسب و تعادل جمعیت دانش آموزان کلاس برای اجرای بهتر شیوه های فعال برنامه درسی ۲- تاکید بر بکارگیری بسته های آموزشی ارائه شده از سوی سازمان پژوهش؛ ۳- تاکید بر استفاده از کتاب های قصه توصیه شده در پایان کتاب فارسی؛ ۴- تاکید بر اجرای مستقل زنگ مطالعه و کتاب خوانی	تغییر جزئی	فضا / مواد
---	-------------------	-------------------